

चक्रं

चक्रं

चक्रं

तत्र च आ इ ई मेघः । उ ऊ ऋ ऌ ऋ ।
 ऋ ऌ ऋ मिथुनम् । ए ऐ कर्कटः । ओ औ
 सिंहः । अं अः शं षं ष ह ल ङाः कन्या ।
 कवर्गस्तुला । चवर्गो वृश्चिकः । टवर्गो धनुः ।
 तवर्गो मकरः । पवर्गो कुम्भः । यवर्गो मीनः ।
 खराशीनामनुकूलं मन्त्रं भजेत् ।
 राशीनां युक्ता प्रिया त्वजेत् शुभं नृतिं वयम् ।
 खराशेभ्यश्चराशेभ्यं गणनीयं विप्रचक्षेः ॥
 यदा तु खराशेरज्ञानं तदा साधकागामाद्यप्र-
 वक्षन्निर्वा राशिं गृहीत्वा गणयेत् ॥ ३ ॥

अथ नक्षत्रचक्रम् ।

“अ आ अश्विनी देवगणः । र भरणी मातुषः ।
 ई उ ऊ कृत्तिका राक्षसः । ऋ ऋ ऌ ऌ
 रोहिणी मातुषः । ए ऋगश्विरो देवः । ऐ
 आर्द्रा मातुषः । ओ औ पुनर्वसुर्देवः । क
 पुष्यो देवः । ख ग अश्लेषा राक्षसः । ष ड
 मघा राक्षसः । च पूर्वफल्गुनी मातुषः ।
 छ च उत्तरफल्गुनी मातुषः । झ ञ हस्ता
 देवः । ठ ड चित्रा राक्षसः । ड खाती देवः ।
 ट ष विशाखा राक्षसः । त थ द अशुभराधा
 देवः । ध ष्येहा राक्षसः । न प फ मूला-
 राक्षसः । व पूर्वाषाढा मातुषः । भ उत्तरा-
 षाढा मातुषः । म अश्वना देवः । य र धनिष्ठा
 राक्षसः । ल श्रतभिषा राक्षसः । व श्र पूर्व-
 भाद्रपदा मातुषः । ष ष ह उत्तरभाद्रपदा
 मातुषः । अं अः ल च रेवती देवः ॥ तथा च ।

“अश्विनादिक्रमेणैव विजितेत्तारकाः पुनः ।
 वक्ष्यमावविधानेन तन्मध्ये वर्षकान् लिखेत् ॥
 उत्तराह्निष्ठायास्तु रेखां कुर्याच्चतुष्टयीम् ॥
 दश रेखाः पश्चिमाद्याः कर्त्तव्या वीरवन्दिते ॥
 अकारादिचकारान्तान् द्विचक्रवद्विदेवकान् ।
 भूमिन्नेत्रचक्राच्च अश्लेषानं खगौ प्रिये ॥
 द्विभूनेत्रचक्रगुणं च हनेचापिचक्रकान् ।
 मघादिष्येष्टपर्यन्तं द्वितीयं नवतारकम् ॥
 वद्विभूमिन्दुचक्राच्च युग्मेन्दुनेत्रवद्विकान् ।
 वेदेन मेदिता वर्षां रेवत्यंशगताः क्रमात् ॥
 पूर्वोत्तरात्रयैव भरण्यार्द्रा च रोहिणी ।
 इमानि मातृभाष्याहर्णचक्राणि मनीषिणः ॥
 ष्येहाश्रतभिषाग्न्याधनिष्ठाश्चैवक्रतिकाः ।
 चित्रामघाविशाखाः स्युस्तारा राक्षसदेवताः ॥
 अश्विनी रेवती पुष्यः खाती हस्तः पुनर्वसुः ।
 अशुभराधागश्विःश्रवणा देवतारकाः ॥
 खजाती परमा प्रीतिर्मध्यमा भिन्नजातिवु ।
 रक्षोमातुषयोर्गशो वैरं दानवदेवयोः ॥
 चक्रं सम्यङ्पितृ चैमः प्रह्वरिः साधको वधः ।
 मित्रं परममित्रञ्च अकारदीनि पुनः पुनः ॥”
 अक्षत्रिपञ्चसप्तानि वर्णनीयानि नक्षत्राणि ।
 खगचक्रादेव नक्षत्रं गणनीयम् । खगचक्राद्वा
 खगमाद्यचरसम्बन्धिनश्चात्रगणनीयम् ॥ ३ ॥

अथाक्षयचक्रम् ।

“चतुरस्रं लिखेत् कोष्ठं चतुष्कोष्ठसमन्वितम् ।
 पुनश्चतुष्कं तत्रापि लिखेद्दीप्तान् क्रमेण तु ।

इन्द्रमिन्द्रनवनेत्रयुगाकिंदिष्टु
 ऋत्विजोऽश्वपतुर्दशभौतिकेवु ।
 पातालपञ्चदशवद्विहिर्माशुकोष्ठे
 वर्षान् लिखेत् जिपिभवान् क्रमशस्तु धीमान् ॥
 नामाद्यचरमारभ्य यावन्मन्त्रादिमाचरम् ।
 चतुर्भिः कोष्ठैरेकेकमिति कोष्ठचतुष्टयम् ॥
 पुनः कोष्ठगकोष्ठेवु खलतो नाम्ना आदितः ।
 सिद्धः साध्यः सुसिद्धोऽरिः क्रमान्श्रेया मनी-
 षिभिः ॥
 सिद्धः सिध्यति कावेण साध्यस्तु जपहोमलः ।
 सुसिद्धो गृहसाधये रिपुसूक्तं निहन्ति ॥” ३ ॥

अथाक्षयचक्रम् ।

“इत्याह्वयं पूर्वपरेयं कुर्यात्
 तन्मध्येतो यान्यङ्गवेरमेदात् ।
 महेश्वरचौऽधिपतिक्रमेण
 तिर्यक् तथा प्रायुहुताश्रणेन ॥
 अकारादिचकारान्तान् क्षीपहीनान् लिखे-
 ततः ।
 तथा ऋ ऋ ऌ ऌ च तद्वि क्षीर्षं प्रचक्षते ॥
 एकैकक्रमतो वेत्तान् मेवादिषु ट्पान्तकान् ।
 गणयेत् क्रमशो भद्रे नामादिर्वर्गकादिमान् ॥
 मेवादितच्च मीनान्तं गणयेत् क्रमशः सुधीः ।
 जप्तुः खनामतो मन्त्रो यावन्मन्त्रादिमाचरम् ॥
 सिद्धवाभ्यसुसिद्धारीनु पुनः सिद्धाद्यः पुनः ।
 नवैकपञ्चमे सिद्धः साध्यः षड्दशयुग्मके ॥
 सुसिद्धस्त्रिपत्रके रुद्रे षेदाष्टदशो रिपुः ।
 एतन्ने कथितं देवि ! अक्षयमादिकसुप्तमम् ॥
 ताराशुद्धिवैश्यावानां कोष्ठशुद्धिः शिवस्य च ।
 राशिशुद्धिश्चैतुपुरे च गोपालेऽकक्षयः स्तुतः ॥”

अथ ऋषिधनिचक्रम् ।

“कोष्ठान्येकादशान्येन वेदेन पूरितानि च ।
 अकारादिचकारान्तं लिखेत् कोष्ठेषु तत्त्ववित् ॥
 प्रथमं प्रथकोष्ठेषु इक्ष्वादीर्घक्रमेण तु ।
 द्वयं द्वयं लिखेत्तच्च विचारे खलु साधकः ॥
 श्रेष्ठैर्भक्तैश्चो वर्षान् क्रमशस्तु लिखेत् सुधीः ॥
 दौ दौ खरौ पञ्चसु कोष्ठकेषु
 शेषान् खरान् षट्सु षड्कैकमेकम् ।
 कादीन् हशेषान् विजितेत्ततोऽर्था-
 नेकैकमेकादशस्तु चिकेयुः ॥
 षट्कालकालवियदध्यसुद्रवद-
 खाकाशम्युदहनाः खलु साध्यवर्षाः ।
 युग्मदिपञ्चवियदम्बरयुक्प्रशा-
 योमाश्विनेदशश्रिनः खलु साधकावर्षाः ॥
 नामाचक्रमनादकठवाद्गणसुक्तशेषं
 ज्ञात्वोभयोरधिकशेषवर्षं धनं स्यात् ॥
 मन्त्रो यद्यधिकः स्यात् तदा मन्त्रं जपेत् सुधीः ।
 समेऽपि च जपेन्नानं न जपेत्तु ऋचाधिकं ॥
 मन्त्रो षड्दु विज्ञानीयात्तन्माश्विन्य विवर्षयेत् ॥”

इति तन्त्रवारः ॥ ३ ॥

अथोत्तरात्रयचक्रं यथा,—
 “चक्रं वारं विजिज्ञा अष्टपतिरयने संक्रमं यत्
 करोति

यस्मिन्नुच्चै तद्वचं मरयभयकरं शूलमूलेऽपि-
 द्यात् ॥
 तत् पञ्चादारमूले विविधभयकरं शूलपार्श्वे-
 क्षामः
 सख्यं स्यात् शूलमध्ये भवति च नियतं वित्त-
 वामक्रमेण ॥”

केतुचक्रं यथा,—

“कथं हृदि त्रिभुगे क्रतुमागलाभौ
 षट्पृष्ठं चयकरं धनदं करे त्रिः ।
 वामे चतुर्षु च वरुणं पदयोस्तथाष्टौ
 क्रेशो भयच नितरामिह केतुचक्रम् ॥” ३ ॥

अथचक्रं यथा,—

“अथाहचक्रं वक्ष्यामि विभ्रान्तदयप्रत्ययोः ।
 ऊर्ध्वं रेखाकं वेद्यं तिर्यक् च पश्चरेखिकाः ॥
 स्थानद्वारसुखं चक्रमदृशिप्रतिकोष्ठकम् ।
 तत्र पौष्ठाश्विन्यान्वर्षक्रतिकासमाख्यम् ॥
 उत्तराफल्गुनी वेत्ता पूर्वपङ्क्त्या भयत्रकम् ।
 अह्नोऽधिपार्श्वे श्रतभं ब्राह्मचर्यभम् ॥
 पुष्यं हस्तं समावेद्यं द्वितीयां पङ्क्तिमाश्रितम् ।
 अमिनिह्निष्ठावृक्षं चौष्यं रौद्रं पुनर्वसुम् ॥
 पितृभयं ढतीयायां पङ्क्तौ धिष्ठास्य सप्तकम् ।
 विश्वर्षं तोयभं खलां ष्येष्टामेत्रविशाखभम् ॥
 खातीं पङ्क्तौ ततुर्थ्यान्तु कर्त्तव्यं पद्मगाहति ।
 द्वारशाखे मघा यान्ये द्वारस्या कृत्तिका ततः ॥
 अश्वीशपूर्वाषाढादिचक्रपञ्चचतुष्टयम् ।
 रेवती पूर्वभाद्रन्दोर्भानि शेषाणि भाखतः ॥
 उदयादिगता नाथो भन्नाः षट्प्राग्शेषके ।
 दिनेन्दुस्तुत्तोऽशौ भवेत्तत्कालचक्रमाः ॥
 चन्द्रवतसाधयेत् सूर्येन्दुचस्यष्टैकालिकम् ।
 चन्द्र ऋचे यदाकेन्दु तदास्ति निश्चितं निधिः ॥
 भाशु ऋचे स्थितौ तौ चेतदा श्रव्यं नः संशयः
 खलमे द्वितयं ज्ञेयं नास्ति किञ्चिदप्यर्थे ॥
 स्थितं न लभ्यते द्रव्यं चन्द्रे क्रूरयज्ञास्विते ।
 पुष्टे चन्द्रे भवेन्मुद्रा चौष्ये चन्द्रेऽप्यकीः निधिः ।
 हेमतारश्च ताभ्रारं रत्नं कोष्यं तथा ऋषः ॥
 नागं चन्द्रे विज्ञानीयाद्वास्करादियदि चिते ॥
 मिश्रीर्मिश्रं भवेत्तुद्वयं शून्यं इदं विवर्षिते ॥
 हेमतारश्च ताभ्रारं पाषाणं ऋष्यायसम् ।
 सूर्यादियुग्मे चन्द्रे द्रव्यभाणं प्रजायते ॥
 सुत्तराशंशमानेन भूमानं प्रतिकल्पयेत् ।
 नीचे द्विभं परे नीचे जलसंस्थो भवेन्नधिः ॥
 खोचस्ये तूहंगं द्रव्यं नवांशकक्रमेण च ।
 परमोक्षे भवेत्तुद्वयं भिन्निस्त्रयसंक्रमे ।
 अघिहितं भवेद्द्रव्यं यच्चन्द्रो गृह्णास्विते ॥” ३ ॥
 कुलाकुलचक्रं यथा,—
 “द्वितीया दशमी षडौ कुलाकुलसदाहृतम् ।
 विषमाचाकुलाः सन्धाः शेषाच्च तिथयः कुलाः ॥
 रविचन्द्रो गुरुः शौचिखलारोऽभाकुला मताः ।
 भौमशुक्रौ कुलाख्यौ च बुधवारः कुलाकुलः ॥
 वरुणादीभिर्जिह्वानं कुलाकुलसदाहृतम् ।
 कुलानि समधिष्ठागानि शेषभाण्यकुलानि च ॥
 तिथौ वारे च नक्षत्रे अङ्गुले यायिनी जयः ॥